

SUPLIMENT LA ROMANU

SĂMBĂTA 11 APRILIE

Amandament la proiectul Guvernului.

PROECTŪ

DE

LEGE RURALA.

CAP I.

Despre desființarea îndatoririlor silite de către proprietarii și sătenii cultivatori.

Art. 1. Tóte legiurile până acum în vîgóre prin care se regula reciprócele îndatoriri dintre sătenii cultivatori și proprietari, sunt și remán desființate, îndată dupe punerea în lucrare a legéi de față.

Art. 2. Tóte sarcinele, tóte îndatoririle silite, impuse proprietăței și sătenilor cultivatori prin legile anterioóre, saú alte hrisóve sunt și remán desființate odată pentru tot d'auna în tótă întinderea României.

Sătenii cultivatori și proprietarii de pămînturi, remán liberi a-și regula interesele lor, numai prin tocmele de bună voie, și cu caracter timpuralu.

Art. 3. Monopolurile de beuturi, măcelării (căseșepii) brutării (pitării) și alte asemenea ce esistă până acum pe vetrele satelor, se desființiasă odată pentru tot d'auna.

Art. 4. Odată cu desființarea îndatoririlor de mai sus, proprietarii de moșii priimesc pentru acésta o despăgubire equivalentă, respunsă și garantată în modul ce se va statornici mai jos.

Art. 5. Sătenii cultivatori supuși astă-đi clacei (pontului) și îndatoririlor de mai sus, carii ar voi să conserve în a lor deplină proprietate locurile ce statornic se daú unei familii de legile în ființia, au dreptul a deveni deplinii proprietari :

1. Pe locurile de casă și grădină ce ei avéu în puterea legilor în ființia și anume 400 st. pătrați la câmp și 300 st. pătrați la munte pentru România de dincóce de Milcov; și 360 st. pătrați pentru România de dincolo de Milcov.

Amandament la art. 1.

Amandament la art. 5.

Amandament la aliniatul 2 della art. 1.

Amandament la art. 2.

Art. 11.

Art. 12.

2. Pe locurile de arătură, de islaz (imaș) și finațu ce e avea statornică în virtutea legilor astă-dî în ființă și anume: patru pogone înă spre-dece prăjini pentru România de dincóce de Milcov, și doă făci și jumătate pentru România de dincolo de Milcov.

Modul și condițiunile cum se liberésă titlu definitiv de proprietate, se stabilescă la Cap ....

Art. 6. Cultivatoriî cari nu ar voi a conserva în a lor proprietate tóte locurile cuprinse în Art. de mai sus, pot conserva numai parte dîntr'însele, saú numai pe cele pentru cassă și grădină.

Acolo însă unde un cultivatoriú s'a aflat posedând în tótna anului 1863 mai puțin pămînt de cît e arătat la art. 5, proprietarul nu va fi îndatorit de a ceda în a sa proprietate de cît acel pămînt.

Art. 7. Daca cultivatoriî sătenî nu voesc a priimi în a lor deplină stăpinire locurile arătate mai sus, și nici a face pentru acele pămînturi cu proprietariî moșielorú pe care ei sînt astă-dî statornicii, alte tocneli cu caracterú timpuralú și de bună voie, liberi sînt de a se strămuta dupe acele moșii, dupe ce ei vor fi plătit tóte datoriele lorú către proprietarú și comună.

In asemenea casú liberi sînt de a se desface de casele și sădirile făcute de dinșii și a se strămuta.

Art. 8. Locurile dîn sate cuprinse de strade de stabilimente comunale, precum și locurile trebuitóre de biserică, de cimitire, de scóle, de pătule, se vor însemna și se vor da în proprietatea comunelor fără despăgubire acum o dată pentru tot d'auna.

Locurile dîn întrul satelor saú ale comunei, saú ale particularilor, vor trebui să fie îngrădite și bine ortalite.

Art. 9. In comunele unde nu se află alt mijlocú de adăpat vitele și se va găsi un iaz (heleșteu) în vatra satului, locuitoriî vor avea dreptul a-și adăpa vitele, dând proprietarului iazului ajutoriul cuvenit pentru întreținerea iazului în bună stare.

Art. 10. La moșiele strimte unde voind cultivatoriî sătenî a priimi pămînturi în deplină proprietate, nu ar reminea proprietariului cel pucin a treia parte din totalul locurilor cultivabile, acolo se vor reduce pogonele cultivatorilor în proporțiunea celor două treimi a locurilor cultivabile. In tot casul însă, locurile cuvenite pentru casă și grădină, nu vor putea fi reduce.

Când locuitoriî cultivatoriî se vor împroprietări pe mai puțin pămîntul de cît cele arătate la art. 5. despăgubirea ce ei vor trebui să plătescă, se va scădea în analogie.

Art. 11. Nevolnicii clăcași, saú văduvele fostilor clăcași cari se află în comunele rurale, însă numai aú pămînturi de hrană, potú deveni proprietari pe locurile cuvenite pentru cassă și grădină în condițiunile celor-l'alți clăcași.

Art. 12. Toate pămînturile de exploatație trecute în proprietatea țerranilor de vor fi împărăștiate în mai

Amandament la Art.

Amandament la Art. 17.

CAP I
Amandament la art. 3.

Amandament la art. 4.

Amandament la art. 7.

Amandament la art. 8.

Amandament la art. 12.

multe părți, se vor aduna la un^u loc^u, **pre** cât se va putea, și se vor delimita.

Ac^oastă lucrare se va face prin înțelegere între proprietari^u și comună. La cas^u de neînțelegere, se va forma o comisiune compusă de Primariul comunei și un^u reprezentat^u al proprietarului. Când și ac^oastă comisiune nu se va înțelege, și nu va putea numi un^u supra arbitru, un^u membru al Comitetului Permanent^u al judeciului, tras la sort^u, este de drept^u supr-arbitru.

Art. 13. Când casele și grădinele locuitorilor cultivatori sunt împrăștiate, ele nu se pot stremuta și intruni la un^u loc^u de cât printr'o liberă înțelegere între proprietar^u și cultivatori^u, sa^u printr'o otărire luată de comună, în unire cu proprietariul pentru considerațiunii de igienă sa^u de siguranță.

Daca sunt piedici materiale cu întinderea locului cuvenit pentru cassă și grădină, să nu se p^otă da la o laltă, proprietari^u și cultivatori^u se pot invoi a se statornici parte din aste locuri și în altă localitate deosebită.

Acolo unde sunt cotune r^{essipite} și despărțite de comună pământurile date locuitorilor din cotune, se vor într'uni precăt se p^ote, cu locurile locuitorilor comunei.

Art. 14. Locurile cuprinse de pometur^u ale țerranilor se numără în locurile ce ar trece în proprietatea lor^u

Pentru pometurile ce trec^u peste aceste locuri, se va urma după invoeli

Art. 15. Pentru viele ce cultivatori^u stăpinesc peste întinderea dată lor de ac^oastă lege pentru cassă și ingrăditura ei, și intru cât^u aceste vii nu intră în locurile de pășiune, finață și arătură trecute în proprietatea țerranilor, se va urma și în viitor după cuprinde rea vechilor legiur^u ori alcătuirilor de bună voie.

Art. 16. In curgerea terminului de la promulgare și pină la punerea în lucrare a acestei legi, fie-care clăcaș e dator, a declara daca vroesce a priimi în deplina proprietate pământurile cuprinse în Art 5 Ac^oastă declarație o va face către sub-Prefectura locală.

Sub-Prefectul, va înainta îndată cererea către Prefect^u, și acesta va încunoscianța pe Ministrul de Finance.

Acei cultivatori cari nu vor face cererile în curgerea timpului arătat mai sus, vor perde dreptul^u de a se folosi de dispozițiunile acestei legi.

Fie-care țerran, va dispune ca un absolut proprietar de locurile ce va priimi în virtutea acestei legi.

Art. 17. In urmarea dispozițiunilor acestei legi, destăcându-se pentru tot d'auna tot felul de îndatoriri recipr^oce silite dintre proprietari și cultivatori, remâne atât munca cât și proprietatea absolut^u liberă.

Ori-ce relație între proprietari și cultivatori se vor regula de acum înainte numai prin invoeli de bună voe, care vor fi conforme legii civile.

CAP. II

Amândament la art. 9.

Amândament la art. 15.

Art. 14, intocmai.

Articol adăogit.

Articol adăogit.

CAP. II.

Despre despăgubire.

Art. 18. Pentru cesiunea pământurilor prevădute la Art. 5 și pentru rescumpărarea drepturilor proprietarilor pe acele pământuri, primesce fie-care proprietar o despăgubire de 40 Galbeni pentru pământurile de dincóce de Milcov și de 60 galbeni pentru cele de dincolo de Milcov.

Amendament la art. 18.

Proprietarii cari vor ceda pământuri mai puțin precum s'aú dis la art. 10 vor primi despăgubire după analogia pământului cedat.

Pentru locurile cuvenite pentru casă și grădini, fie-care cultivator va mai plăti proprietariului câte doi galbeni, platnici în patru termene din șese în șese luni prin Consiliul Comunal; acești bani se vor per ep. odată cu contribuțiile directe.

Art. 19. Suma cuvenită pentru pământurile de exploatație se vor plăti proprietarilor prin tezaurul Public.

Acastă plată se va efectua prin obligații ale Statului, date la mîna proprietarilor vîndători, platnice prin tragere la sortii, în termen cel mult de..... ani.

Aseste obligații vor avea drept asigurare, în ipotecă toate domeniurile și moșiile Statului.

Art. 20. Cultivatorii împroprietăriți vor plăti către Stat valoarea pământului cedat lor, în anuități de trei galbeni pe an acei de dincóci de Milcov și de patru și jumătate galbeni acei de dincolo de Milcov. Într'aceste anuități intră la sută interesul și restul de amortisare.

Desfacerea se va face într'un timp care se va calcula pe tablele de anuități.

Aceste anuități se vor răspunde și se vor percepe în acelașu mod și la acelașu termen, ca și contribuțiunea directă.

Pământurile cultivatorilor împroprietăriți vor rămânea ipotecate către Stat cu privilegiu pe lingă ori-ce altă ipotecă sau destre pînă la completa refuire a plăteii către Statu.

Art. 21. Când însă cultivatorii votu plăti către proprietariu său către Stat totă suma ce dătoresce prin anticipație, ei vor fi refuiți și pământurile lor libere de ori-ce ipotecă.

Art. 22. Pentru a se constata numărul terranilor clăcași depe fie care moșie, precum și cifra de despăgubire la care fie-care proprietar are dreptu, se va institui în fie-care plassă câte o comisie de constatare compusă de un delegat ales de toți proprietarii plasei, de un delegat ales de consiliile comunale ale satelor locuite de clăcași și de un delegat al fiscului.

Articolul 19, întocmai, fără aliniatul al II-lea.

Aceste comisii vor fi datore în termen de șese luni de la instituirea lor, a săvirși lucrarea încredințată lor.

Comisiunile vor avea drept normă statu-quo din tomna anului 1863 pentru ceia-ce privește numărul terranilor clăcași aflați pe fie-care moșie.

Amendament la art. 20.

Art. 23. Lucrările deosebitelor comisii de plăși, se supun reviziunii respectivelor comitete Permanente a le judeciilor. Acésta se face prin recurs fie din par-

Articolul 21 întocmai.

tea proprietarilor saŭ a țerranilor, fie din partea dărilor fiscale.

Art. 24. In contra otărilor Comitetelor Permanente ale judeciilor, se pöte apela la Consiliul de Stat carele se rostesc definitiv.

Art. 25. In modul mai sus prescriș, constatându-se cătimea de despăgubire la care fie-care proprietariu are drept, Comitetul Permanent al judeciului unde el își are moșia îi liberă un titlu doveditoriu despre sumele ce i se cuvine drept despăgubirea clăcei și a sarcinilor celelalte ale țerranilor de pe moșia sa desființate prin legea de faciă. Aceste titluri se prefac apoi în obligațiuni ale Statului în modul prescriș în capitolul următor.

CAP. III.

Despre cassa de despăgubiri

Art. 26. Se institue în orașul Bucureșci un Comitet central sub numele de Comitetul de liquidare al obligațiunei rurale.

Art. 27. Acest comitet se va compune:

- 1. Din Ministru de Finance Președinte.
- 2. Din patru membrii aleși de proprietari de moșii conform Art. . . .
- 3. Din un membru al Curții de compturi ales de această Curte.
- 4. Din un membru al adunării legiuitoare ales de această adunare.

Art. 28. Ministru de Finance va putea fi reprezentat în Comitetul de liquidare prin un-delegat al seŭ.

Art. 29. La epoca punerei în lucrare a acesteii legi, toți proprietari de moșii cari au elacasi se vor convoca pentru fie-care judeciu într'o adunare generală. Membrii preșenți vor alege din sinul lor câte doi delegați pentru fie-care judeciu.

Acești delegați întruniți în patru diferite orașe ale țerreii, dupe o egală împărțire ce se va publica de Guvern, vor procede la alegerea din sinul lor a câte unu membru al comitetului de Liquidare.

În cas de vacanțiă inlocuirea membrului comitetului, se va face tot în acest mod de cötre respectivul colegiu unde fusese ales.

Art. 30. Comitetul de Liquidare îndată dupe instituirea sa, va priimi dela proprietari titlurile de despăgubire, liberate de respectivele lor comitete Permanente, și le va schimba cu obligațiunile Statului de o valöre conrespundătoare care se vor înscrie în caetul datoriei publice

Art. 31. Aceste obligații vor fi de 100, 500, și 1,000 galbeni fie-care, precum și de fracțiuni mai mici, spre a putea indeplini sumele datorite.

Dupe adoptarea unei monede naționale, aceste obligații se vor prefaca în nuoa monetă a țerreii.

Obligațiile rurale vor purta dobända de 8% Plata acestei dobândi va incepe din ziua desființării clăcei și

Articolul 22 întocmai.

Articolul 23 întocmai.

Amandament la Titlul Cap. 3.

Articolul 24 întocmai.

Amandament la art. 25.

Alinații din urmă al Articolului 25 întocmai.

Articol adăogat.

Art. 26, întocmai.

Art. 28, întocmai cu schimbare 5 la sută, în opt %.

a celor lalte îndatoriri, și se răspunde îndrituiților din 6 în 6 luni.

Art. 32. Cupónele dobândilor espirate se primesc de către tóte casele Statului ca bani în numărătoare.

Art. 33. Obligațiunile suntú la portor.

Art. 34. Obligațiunile rurale se primesc drept cautiune sau gajuri ipotecare de către tóte casele Statului.

Creditorii ipotecari anteriori asupra unei moșii, continue a avea un dreptú de privilegiú asupra acestor obligații care represintă o parte din fondul ipotecat lor.

Spre acest sfirșit, tóte tribunalele unde se vor fi constituit ipotece pe moșii, vor trimite până la punerea în lucrare a acestei legi, și o lună după acesta punere în lucrare la Ministeriul financelor, o listă de tóte ipotecele constituite, și Ministeriul va înainta respectivelor tribunale titlurile de obligațiuni a le moșiei ipotecate, spre regulare între debitorú și creditorul ipotecariú.

Art. 35. A șeptea parte din valórea totală a obligațiunelor în ființa a le proprietarilor de moșii private se va trage la sortí la finele fie-cărui an de către comitetul de Liquidatiune, ast-feliú în cât într'un termin cel multú de șapte ani, tóte obligațiunile particularilor se fie stinse.

Acéstá tragere la sortí se va face în ședințiá publică anunciată prin foile oficiale cu o lună mai înainte. Numerile obligațiunelor eșite la sortí, se vorú publica prin monitoriú; ele vorú fi plătite mult în termin de 15 zile dupe tragerea la sortí.

Art. 36. Obligațiunile rurale și cupónele de dobândă ce se vor strica sau rumpe, pct fi reînóite.

Falsificatiunea acestor obligațiuni este posibilă de acelési penalități ce se rostesc de lege în contra fabricatiunei monedelor false.

Art. 37. La inceputul fie-cária sesiuni, Ministerul de Finance, comunică Adunárei Legislative o espunere lámurită despre tóte operațiunile comitetului de Liquidatiune,

Art. 38. Până în șese luni dupe punerea în lucrare a acestei legi, fie-care proprietar va putea drept platá obligațiunelor séle și pentru pámántul ce el a cedat, se priimescá un alt pámántú de aceiași întindere și calitate pe moșiele Statului, care s'ar afla în acelasú judeciú, și cu preferința pentru cei care se învecinescú cu acele moșii.

Spre acest sfirșit, fie-care proprietariú, care va voi să priimescá acestá dare în platá vor adresa în acel timp cererea lor înscris către comitetul de liquidare.

Acest comitet în înțelegere cu Ministeriul de finance și autorități administrative locale, va rógula a se ceda proprietariului de obligațiuni, un număr egal de pogóne pe o moșie a Statului ce va fi în acelasú judeciú, și cu preferința pentru vecini.

Intinderea, calitatea precum și directiú ce trebuie să se observe la darea pámántului cedat, se vor face de către comisiunile de care saú vorbit la art. 38 și cu controlul prevédut la art. ....

Art. 39. Obligațiunile stinse prin mijlocul acestei cedări, se vor rumpe, și Statul se va substitui în locul

Art. 28 întocmai.

Art. adăogat.

Amandament art. 29.

CAP. III.

Amandament la art. 31.

Art. 32 întocmai.

Art. 33 întocmai.

Articol adăogat.

Articol adăogat.

fostului proprietariu de obligațiuni, spre a stinge pentru a sa despăgubire sumele prevădute la art.....

Dobinda acestor creanțe, vor intra în cassa fiscală a sa, iar capitalul pentru amortizare va merge în cassa de Liquidare pentru a servi la stingerea celor-lalte obligațiuni.

Art. 40. O dată ce termenul de șese luni prescrie la Art. 38 va trece, nici o stingere de obligațiuni prin dare de pământ, nu se va mai putea opera.

Art. 41. La fie-care sfârșit de an, până la complecta stingere a tuturilor obligațiunilor rurale, se va pune în vânzare o întindere de 150 mii pogone din proprietățile Statului, spre a se vinde în loturi pentru stingerea obligațiunilor rurale.

Aceste loturi se vor împărți pe cătime dela 5 pogone în sus, deosebindu-se pentru fie-care judeciu un număr hotărit de loturi.

Tabloul loturilor cu toate numerile și deslușirile cuviincioase, se va face de Ministrul de finance și Comitetul de Liquidare.

Un regulament special va regula mai pe larg modul împărțirii loturilor pe pământ.

Art. 42. Vinzarea acestor loturi se va face prin licitație publicate cu două luni înainte zilei otărite pentru vânzare, la residenția fie-cărei Prefecturi, și faciă cu Prefectul, cu un delegat al Ministeriului de finance, și cu un delegat al consiliului Permanent al judeciului.

Art. 43. La vânzarea loturilor obligațiunile rurale se vor primi ca monedă metalică în întreaga lor valóre.

Art. 44. Obligațiunile adunate din aceste vânzări precum și sumele ce se vor aduna în monedă, se vor trimete comitetului de Liquidare, spre a servi la stingerea obligațiunilor.

Statul, pentru valórea ce represintă aceste obligațiuni și sume se va substitui în locul fostilor creditorí, și va stringe sumele prevădute la art... până la a-sa complectă despăgubire, și cu restricția prevădută la art... §

Art. 45. Statul se va despăgubi de plățile la care are drept pentru domeniile și moșiele sële, numai dupe stingerea tuturor obligațiunilor private.

Art. 46. Statul va conserva dreptul seú de ipotecă asupra pământurilor cedate cultivatorilor; până la complecta refuire a fie-căruia.

Elú va libera celui în drept titlul de proprietate numai în urma acestei refuirí.

Art. 47. Aceste titluri se vor libera fie-căruí cultivator de către comitetul de liquidare prin autoritățile administrative locale.

Dispozițiuni generale.

Art. 48. Acéstă legiure nu se aplică la tîrgurile aședate pe moșii cu osebite învoeli și hrisóve.

Art. 49. Acéstă legiure se va aplica în tómma anului al treilea de la promulgarea sa. Până atunci însă guvernul, va putea începe lucrările pregătitoare pre-

Art: adăogat.

vădate prin această lege, păstrându-se însă în vigoare dispozițiile legilor în vigoare.

Art. 50. Tóte legile în vigoare relative la această materie, sunt și remân desființate.

Art. 40. O dată ce termenul de șase luni prescris la Art. 38 va trece nici o stingere de obligațiuni prin dare de pămint, nu se va mai putea opera.

Art. 41. În acele cazuri în care, până la com- plecta stingere a tuturor obligațiunilor rurale, se va pune în vânzare o întindere de 150 mil. pogoane din pro- prietățile Statului, spre a se vinde în loturi pentru stin- gerea obligațiunilor rurale.

Acstele loturi se vor împărți pe câștig de la 5 po- gone în sus, descompunându-se pentru fiecare judecîn în număr hotărît de loturi.

Tabelul loturilor cu toate măsurile și deslușirile cu- vințioase, se va face de Ministerul de finanțe și Com- tetul de lichidare.

Un regulament special va reguila mai pe larg mo- dul împărțirii loturilor de pămint.

Art. 42. Vinzarea acestor loturi se va face prin licitație publică cu două luni înainte de data cîștigă pen- tru vânzare, la rezidența fie-cărui Prefect și la căia cu Prefectul, cu un delegat al Ministerului de finanțe, și cu un delegat al consiliului Permanent al judecînii.

Art. 43. La vânzarea loturilor obligațiunilor rurale se vor primi ca monedă metalică în întregă lor valoare.

Art. 44. Obligațiunile achitate din aceste vânzări primum și sumele ce se vor aduna în monedă se vor trimite comitetului de lichidare, spre a scrie la stin- gerea obligațiunilor.

Statul, pentru valoarea ce reprezintă aceste obliga- țuni și sume se va substituie în locul fostilor creditor, și va stinge sumele prevăzute la art. 42 până la a sa com- plectă despăgubire; și cu restricția prevăzută la art. 45.

Art. 45. Statul se va despăgubi de plățile la care are drept pentru domeniile și moșiele sale, numai după stingerea tuturor obligațiunilor private.

Art. 46. Statul va conserua dreptul său de ipo- tecă asupra pămînturilor cedate cultivatorilor până la completa returnare a fie-cărui.

* Fîn va libera celui în drept titlul de proprietate numai în urma acestei returnări.

Art. 47. Aceste titluri se vor libera fie-cărui cul- tivator de către comitetul de lichidare prin autoritățile administrative locale.

Dispozițiuni generale.

Art. 48. Această legînire nu se aplică la titlurile aşchate pe moșii cu oșbite înveșt și înveșt.

Art. 49. Această legînire se va aplica în toamna anului al treilea de la promulgarea sa. Pînă atunci însă Comitetul de lichidare va face lucrările necesare pre-

Art. 40.